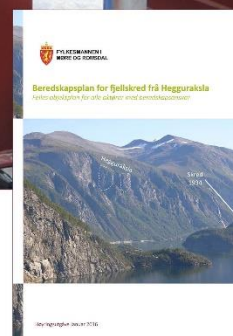
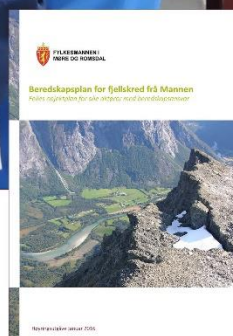
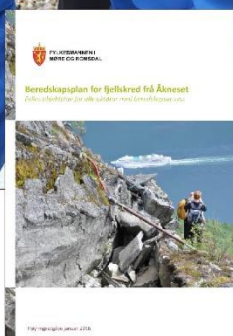

FYLKESMANNEN I
MØRE OG ROMSDAL

Kommunikasjonsplan for fjellskredberedskap

Felles delplan for alle aktører med beredskapsansvar for fjellskred

FORORD

Beredskapen mot fjellskred bygg på overvaking av ustabile fjellparti, tidleg varsling og evakuering av førehandsdefinerte faresoner. «*Nasjonal beredskapsplan for fjellskred*» er overordna forankring for beredskapen. For dei tre høgrisikoobjekta i Møre og Romsdal: Åkneset, Hegguraksla og Mannen er det utarbeidd objektplaner som etablerer felles ramme for beredskapen knytt til fjellskredfare. «*Kommunikasjonsplan for fjellskredberedskap*» er ein felles delplan for desse objektplanane.

Ved ei fjellskredhending vil god kommunikasjon vere avgjerande både før, under og etter hendinga. Det er mange etatar som har ei rolle, og denne planen skal på ein oversiktleg måte fastsette korleis dei involverte aktørane skal etablere ein godt samordna kommunikasjonsberedskap. Planen rokkar ikkje ved aktørane sitt ansvar for å produsere og distribuere informasjon for eige ansvarsområde, men skal legge til rette for at dei ulike etatane sine kommunikasjonsressursar finn kvarandre og jobbar saman.

Planen er utarbeidd av ei arbeidsgruppe med representantar frå fylkesmannen, politiet, kommunane og NVE. Andre aktørar har gitt bidrag til arbeidsgruppa.

INNHALD

1	Innleiing	4
1.1	Samanhengen mellom farenivå og beredskapstiltak	4
2	Ansvar og roller.....	6
3	Organisering	8
4	Kommunikasjonsgruppa sine oppgåver.....	9
4.1	Tilrettelegging av informasjon	9
4.2	Mediehandtering	10
4.3	Felles logg	11
4.4	Vedlikehald av planverk og kompetanse	11
4.5	Evaluering	11

1 INNLEIING

Denne kommunikasjonsplanen er ein del av beredskapen mot fjellskred i Møre og Romsdal. I samsvar med nasjonal beredskapsplan for fjellskred, er det utarbeidd objektplanar for dei tre overvaka fjellpartia: Åkneset, Hegguraksla og Mannen. Objektplanane fastset ramme for beredskapen mot fjellskred ved dei tre høgrisikoobjekta. Dette omfattar risiko- og sårbarheitsanalysar, klargjering av kva aktørar som inngår i beredskapen og ansvar- og arbeidsdelinga mellom desse. Objektplanane gir føringar for alle fasar frå beredskapsplanlegging til krisehandtering.

Figur 1. Objektplanar for høgrisikoobjekta i Møre og Romsdal.

Denne kommunikasjonsplanen gjeld for alle dei tre høgrisikoobjekta og planen har status som delplan under objektplanane.

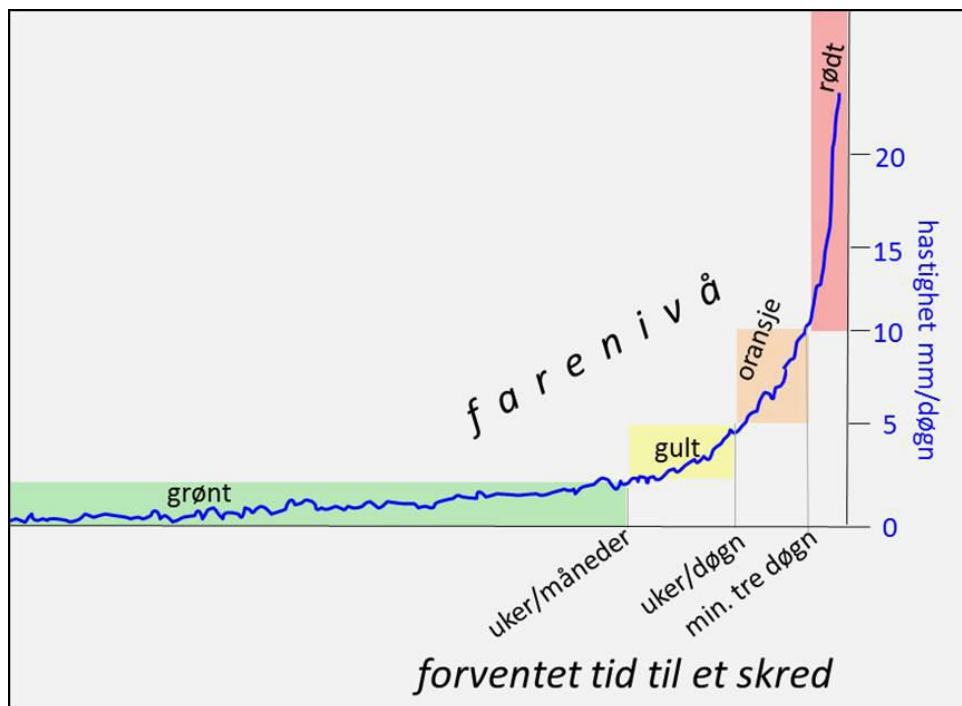
Kommunikasjonsplanen har to hovudføremål:

- vere felles ramme for kommunikasjonsarbeidet hos alle aktørane
- vere konkret plan for etablering og drift av ei kommunikasjonsgruppe.

Med kommunikasjonsgruppe meiner vi eit arbeidsfelleskap/fagnettverk knytt til kommunikasjonsarbeidet i forbindelse med fjellskred. Kommunikasjonsgruppa er samansett av kommunikasjonsmedarbeidarar frå kommunar og fagetatar.

1.1 SAMANHENGEN MELLOM FARENIVÅ OG BEREDSKAPSTILTAK

I beredskapen mot fjellskred er alle tiltak planlagde utifrå fire beredskapsnivå (grøn, gul, oransje og raud). Beredskapsnivåa følgjer dei førehandsdefinerte farenivåa for skred frå lav, moderat, høg og til ekstrem fare. Farenivåa uttrykker aukande sannsyn for eit skred, og gradvis kortare tid til eit eventuelt skred. Endringar i farenivå vert fastsette og varsla av NVE. Alle aktørar skal sette i verk tiltak utifrå gjeldande beredskapsnivå, og Fylkesmannen har ansvar for å samordne aktivitetane. Figur 2 og Tabell 1 framstiller samanhengen mellom farenivå og beredskapstiltak på alle område. Objektplanane utfyller desse.

Figur 2 Skjematisk framstilling av forventa utvikling av eit fjellskred

Tabell 1. Samanhengen mellom farenivå og beredskapstiltak

Geologisk situasjon	Farenivå	Beredskapsnivå og –tiltak
Stabil bevegelse	Lav fare	Grøn beredskap:
Stabil bevegelse, sesongvariasjon		<ul style="list-style-type: none"> • Overvaking • Planlegging • Øving
Økt bevegelse, utover sesongvariasjon	Moderat fare	Gul beredskap:
		<ul style="list-style-type: none"> • Intensivert overvaking • Gjennomgang av planverk • Aktivering av samordningsfora • Forberede komplekse tiltak • Informasjonstiltak
Akselererande bevegelse	Høg fare	Oransje beredskap:
		<ul style="list-style-type: none"> • Intensivert beredskap • Flytting av sårbare objekt • Reduksjon av aktivitet og ferdsel
Skred nær føreståande	Ekstrem fare	Raud beredskap:
Skred har gått, kan gå igjen		<ul style="list-style-type: none"> • Evakuering • Redning
		Raud beredskap:
		<ul style="list-style-type: none"> • Oppretthalde evakuering • Re etablering av overvaking
Ingen eller liten fare for skred	Lav fare	Grøn beredskap:
		<ul style="list-style-type: none"> • Normalisering

2 ANSVAR OG ROLLER

Beredskapen mot fjellskred er i samsvar med dei grunnleggjande prinsippa for beredskap og krisehandtering:

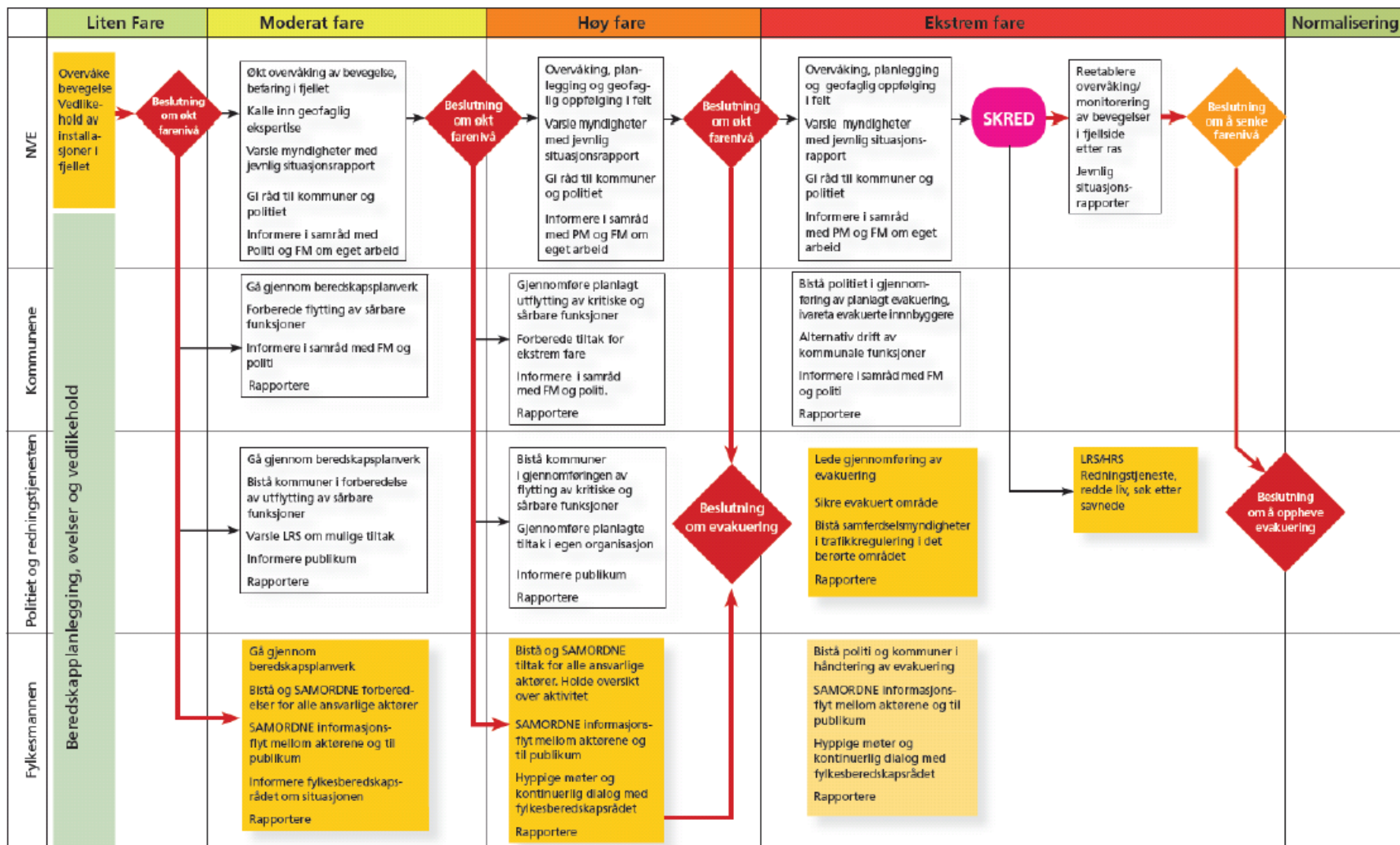
- **Ansvarsprinsippet** – den etat som har ansvar for eit fagområde i normalsituasjon, har også ansvar for å handtere ekstraordinære hendingar på området.
- **Likskapsprinsippet** – den organisasjonen ein opererer med under ekstraordinære hendingar skal vere mest mogleg lik den organisasjon ein har til dagleg.
- Nærleiksprinsippet – ekstraordinære hendingar skal handterast på lågast mogleg organisasjonsnivå.
- **Samvirkeprinsippet** – den enkelte myndigheit, verksemd eller etat har eit sjølvstendig ansvar for å trygge eit best mogleg samvirke med relevante aktørar og verksemder i arbeidet med førebygging, beredskap og krisehandtering.

Ei rekke aktørar har ansvar og oppgåver knytt til beredskap mot fjellskred. Aktørane er delt i to grupper: Hovudaktørar og andre aktørar. Inndelinga er ikkje hierarkisk, men synleggjer dei aktørane som har hovudansvar for overvaking, varsling, aksjonsleiing og/eller samordning. Dette er definert i objektplanane, og er illustrert i Figur 3.

Alle aktørar har ansvar for å produsere og distribuere informasjon for eige ansvarsområde.

- ✓ **Kommunen:** Informerer innbyggjarar og andre som oppheld seg i kommunen om situasjonen, kva kommunen gjer og korleis den enkelte innbyggjar skal forhalde seg.
- ✓ **NVE:** Informerer om den geologiske situasjonen, farenivå, overvaking og tiltak.
- ✓ **Politiet:** Informerer om politiets arbeid, og korleis politiet vurderer situasjonen.
- ✓ **Fylkesmannen:** Informerer om fylkesmannens arbeid, fylkesberedskapsrådet sine avgjerder og det samordna, felles situasjonsbildet.
- ✓ *Andre aktørar informerer om tiltak og status innafør eige ansvarsområde.*

Fylkesmannen skal med utgangspunkt i samordningsansvaret legge til rette for at informasjon er samordna og tilgjengeleg for alle aktørane. Dette krev at alle aktørane bidreg i fellesskapet og at ein legg vekt på samvirkeprinsippet i handteringa av eige ansvar. Administrasjon av ein «felleslogg» i DSB CIM blir eit viktig verktøy for informasjonsutveksling mellom aktørane.

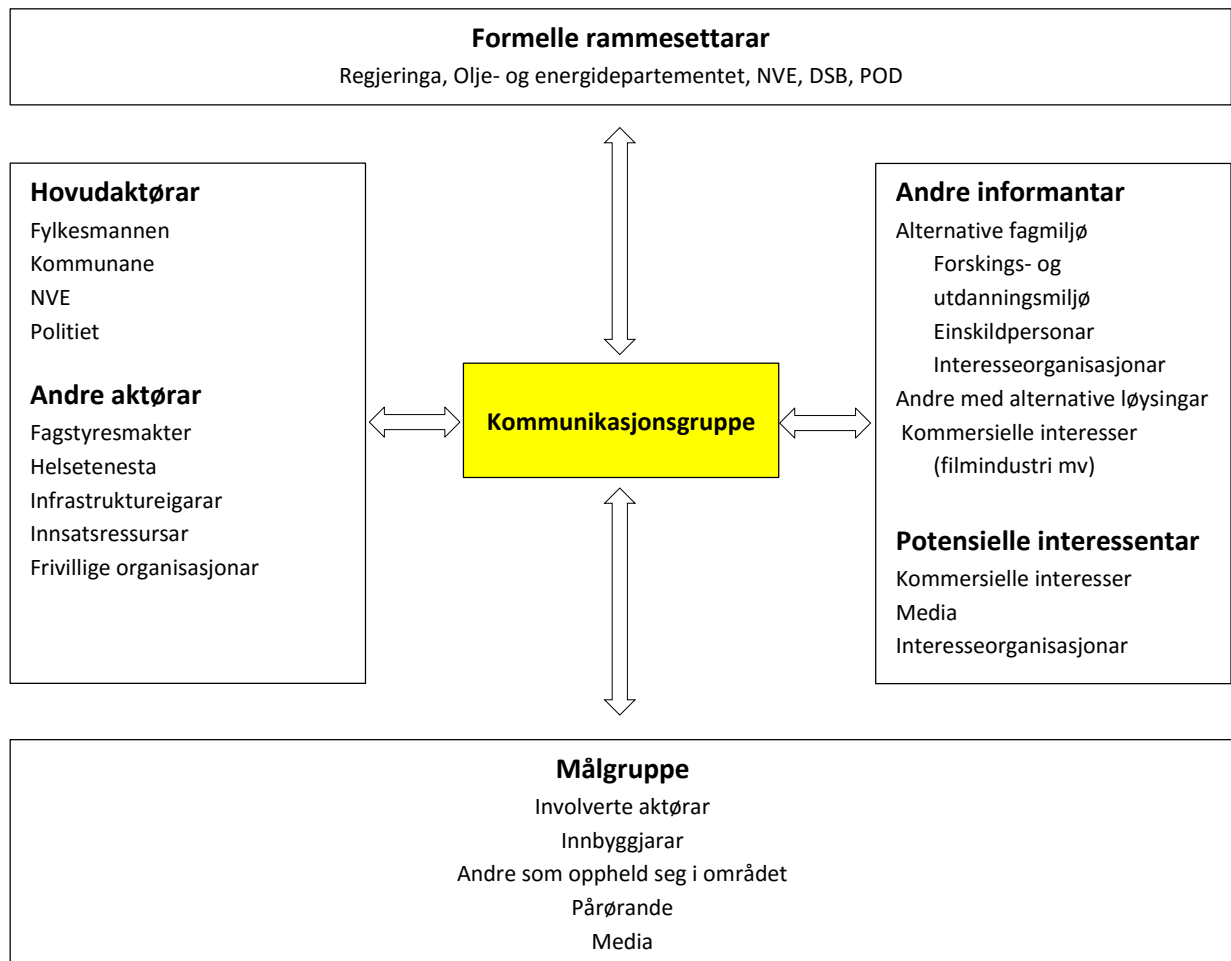

Figur 3 Hovudaktørans ansvar og beslutningsprosessar ved fjellskred. Gul boks = samordningsansvar. Henta frå nasjonal beredskapsplan for fjellskred.

3 ORGANISERING

For å sikre at aktørane har eit godt grunnlag for kommunikasjonsarbeidet vil det etablerast ei kommunikasjonsgruppe. Denne vil vere samansett av kommunikasjonsmedarbeidarar frå kommunar og fagetatar.

Kommunikasjonsgruppa skal først og fremst vere ein støttefunksjon for aktørane, men skal også vere aktørane sin arena for distribusjon og presentasjon av fellesinformasjon.

Figur 4 Kommunikasjonskartet viser aktørar som har interesser i eit fjellskredscenario, synleggjer relasjonar, og kven gruppa skal kommunisere med.

I normalsituasjon er kommunikasjonsgruppa etablert som eit fagnettverk, der kommunikasjonsmedarbeidarar hos hovudaktørane i fellesskap held ved like og vidareutviklar kommunikasjonsplanen for fjellskredberedskap. Fylkesmannen har ansvaret for å leie og drifte dette arbeidet.

Ved auka farenivå skal kommunikasjonsgruppa sine oppgåver og organisering forankrast i fylkesberedskapsrådet. Fylkesmannen har ansvar for å kalle saman gruppa. Intern konstituering skal gjerast når gruppa trer saman. Ved behov for fysisk samlokalisering skal gruppa vere i NVE sine lokale på Stranda og etablere mediesenter på Stranda vidaregåande skule ved heva beredskap for Åkneset eller Hegguraksla. Ved heva beredskap for Mannen skal gruppa og mediesenteret vere i Rauma rådhus.

Kommunikasjonsgruppa skal tilpassast og skalerast ut frå behov.

4 KOMMUNIKASJONGRUPPA SINE OPPGÅVER

Ved auka farenivå skal fylkesmannen kalle kommunikasjonsgruppa saman ved behov. Kommunikasjonsgruppa gjer ei vurdering om vidare arbeidsform og behovet for fysisk samlokalisering.

Gruppa skal ivareta desse hovudoppgåvene:

- Samle, legge til rette og koordinere informasjon for aktørane og publikum
- Etablere eit mediesenter
- Handtere media og informasjon til/frå eit mediesenter, og administrasjon av akkreditering og poolordningar.

Det er lagt til grunn at vertskommunen stiller personellressursar til disposisjon for praktiske oppgåver i mediesenteret.

Det vil vere dei respektive organisasjonane sine talspersonar som uttalar seg til media.

4.1 TILRETTELEGGING AV INFORMASJON

4.1.1 Bodskapsplattform

Kommunikasjonsgruppa har ansvar for å utvikle og vedlikehalde ein gjeldande bodskapsplattform knytt til beredskapen mot fjellskred.

4.1.2 Førehandsprodusert stoff

Førehandsprodusert stoff og informasjon om risikoen for store fjellskred skal til ei kvar tid vere oppdatert og ligge samla på norsk og delvis på engelsk på fylkesmannen sine heimesider. Denne kan andre aktørar lenke til. Her skal ein og finne kontaktinformasjon til sentrale aktørar i beredskapen.

Kvar aktør har ansvar for oppdatert informasjon om sitt fagfelt.

4.1.3 Rutinar for informasjonsutveksling og samarbeid

Medlemmane i kommunikasjonsgruppa skal halde kvarandre orientert om vesentlege kommunikasjonstiltak knytt til handtering av risikoen for fjellskred.

Kommunikasjonsgruppa skal legge til rette for publisering av nyheiter, pressemeldingar eller gjennomføring av pressekonferansar om det er behov for felles kommunikasjonstiltak. I tillegg har alle som er med i gruppa ansvar for å halde kvarandre oppdatert om tilsvarande tiltak i eigen organisasjon.

Om farenivå for skred aukar skal www.kriseinfo.no kontaktast, slik at det vert etablert gode rutinar for oppdatering med aktuell informasjon om situasjonen, og med lenker til tilrettelagt fagstoff frå nettstadene til NVE, Fylkesmannen og dei andre aktørane.

Anna statusrapportering og informasjonsutveksling mellom aktørane skal handterast i tråd med objektplanane av det operative nivået i organisasjonane.

4.1.4 Medieovervaking

Ei fjellskredhending vil få omfattande medieomtale og føre til høg aktivitet i sosiale media. Media vil i stor grad forme det offentlege situasjonsbiletet. Medieovervaking er viktig for å kunne rette opp feilinformasjon, for få ut viktig supplerande informasjon, og for å evaluere eige mediearbeid. Kommunikasjonsgruppa samarbeider om medieovervaking og rapporterer hovudfunn tilbake til aktørane.

4.1.5 Informasjon til innbyggjarar og publikum

Kommunane vil informere innbyggjarane og andre i kommunen via eigne nettstader og eventuelt på sosiale media. Andre aktørar vil også informere via eigne nettstader. I tillegg vil felles informasjon og oversikt ligge på kriseinfo.no og fylkesmannen si nettstad.

4.1.6 Informasjon i eigen organisasjon

Intern informasjon i eigen organisasjon er kvar aktør sitt ansvar. Det er viktig, og må handterast på linje med ekstern informasjon.

4.1.7 Fylkesberedskapsrådet

Leiar av kommunikasjonsgruppa vil når denne er etablert, delta som observatør i eventuelle møte i Fylkesberedskapsrådet.

4.2 MEDIEHANDTERING

4.2.1 Mediesenter

Når kommunikasjonsgruppa etablerer seg, skal det etablerast eigne mediesenter på høvesvis Stranda vidaregåande skule og rådhuset på Åndalsnes. Mediesenteret skal tilby arbeidsplassar og grunnleggande fasilitetar for media: breiband, sanitærfasilitetar og kaffi. Mediesenteret skal også vere arena for pressebriefar og elles vere ein møteplass for media og aktørane. Etablering av eit slikt senter er beskrive i eige tiltakskort «etablering av mediesenter»

4.2.2 Tilrettelegge pressebriefar

Kommunikasjonsgruppa vil bistå aktørane med tilrettelegging av pressebriefar ved behov. Det vil alltid være talspersonar frå aktørane som held pressebriefane, mens kommunikasjonsgruppa skal bistå i førebuingane, både med praktisk tilrettelegging og med tilrettelegging av innhald.

4.2.3 Anna tilrettelegging

Fjellskredscenarioa vil utløyse ønske og behov for lokalitetar der media sjølv kan observere objekta, men forbodsoner på land og sjø, og i luftrommet, vil sette grenser for dette. Kommunikasjonsgruppa vil i samarbeid med aktørane etablere egna observasjonspunkt for media. Desse vil bli tilrettelagt med oppmerking og tilrådingar, men ingen logistikkfunksjonar. Plan for dette er beskrevet i tiltakskort «Andre tilrettelagte mediepunkt».

For å gi media ein viss tilgang til område med opphaldsrestriksjonar, vil det ved behov bli etablert ei «poolordning» der NRK, SMP og TV2 som «poolhavarar» får eksklusiv tilgang til avstengde område, mot at dei gjer foto- og filmopptak tilgjengeleg for andre medier («pooldeltakarar»). Dette skal skje i samråd med Politiet.

4.3 FELLES LOGG

For å legge til rette for effektiv deling av informasjon mellom dei ulike aktørane vil vi nytte DSB-CIM som krisestøtteverktøy, der alle aktørane får tilgang til ein felles logg. Den teknisk løysinga er ein eigen tilrettelagt installasjon for Fylkesmannen i Møre og Romsdal i DSB-CIM kalla «Store fjellskred». Kvar aktør får eit brukarnamn og passord (ikkje knytt til person), og kvar aktør har ansvar for å legge informasjon av felles interesse i loggen. Fylkesmannen har ansvar for administrasjon og vedlikehald av installasjonen.

Lenke til verktøyet: <https://www.dsb-cim.no/fmmr/fjellskred/>

4.4 VEDLIKEHALD AV PLANVERK OG KOMPETANSE

Ordinært vedlikehald av denne planen skal følgje Fylkesmannen sine rutinar for øvrig beredskapsplanverk. Kvar fjerde år skal kommunikasjonsgruppa revidere planen.

Kommunikasjonsgruppa skal møtast ein gong i året. I objektplanane er det slått fast at hovudaktørane skal øvast kvart fjerde år, og heile beredskapskjeda skal øvast – frå varsling til evakuering. Fylkesmannen har ansvar for å samordne dette.

4.5 EVALUERING

Etter ei hending eller øving skal handteringa evaluerast for å finne læringspunkt og forbetringar til neste hending. Alle aktørane har ansvar for dette i eigen organisasjon. Fylkesmannen har eit ansvar for å ta initiativ til felles oppfølging og evaluering ved større øvingar/hendingar.

